

ALS HET ZAAD MAAR DE KANS KRIJGT

Jesaja 55,10-11 Matteüs 13,1-9

Overweging 10 juli 2011

Een parochie in een grote stad opende een kraam op de Zaterdagmarkt,

- met boeken, afbeeldingen en zo meer.

Het zou niet gemakkelijk worden om aandacht te trekken.

Andere spirituele kramen stonden er al langer, zoals een oude bekende: 'Jezus redt', maar ook nieuwe zoals 'Naar vol bewustzijn in tien minuten'

en die van 'Zoek je jezelf? Klik dan hier'.

Hoe zou de nieuwe kraam moeten heten? Iemand stelde voor:

'Wij bieden zaaigoed, u de grond'.

Het rijk van God is zaaigoed, geen kant en klaar pakket, zegt de parabel.

En er is niet enkel zaad, en een zaaier, maar ook een bodem waarop het valt.

Als het niet goed gaat, in kerk, samenleving, of eigen leven, vragen wij al gauw:

- Ligt het aan de inzet van de zaaier - strooide hij te weinig?

- Valt de kracht van het zaad tegen, moet de boodschap niet anders?

Maar deze parabel laat ons ook kijken naar de grond - naar onszelf:

- Wat is haar kwaliteit: neemt ze het zaad op, is de vruchtbare laag diep genoeg, blijft er ruimte vrij of wordt die bezet?

Aan de zaaier zal het niet liggen. Het zaad wordt royaal uitgestrooid.

Ik denk daarbij niet enkel aan woorden die klinken in kerken overal,

en aan bijbels die nog steeds in grote oplagen worden verkocht.

Want de boodschap van Gods nabijheid komt op allerlei manieren naar ons toe

- door iets dat ons raakt en dat wij duiden als een woord/boodschap van God -,

zoals een lied tijdens het afscheid van een dierbare overledene,

de voelbare saamhorigheid tijdens een stille tocht,

of woorden van iemand die je diep raken en je helder doen zien:

'Hier gaat het om in het leven; daar ga ik op inzetten.'

Nee, de zaaier is helemaal niet zuinig op wat hij uitstrooit.

Hij kent geen maat, want hij wil niets van de akker uitsluiten

Elk stukje grond - vindt hij - moet een kans krijgen. En waar is die goede grond ?

In een verborgen hoek tussen de stenen kan een vruchtbare bodem zitten,

en wat goed oogt kan een dun laagje zijn op een harde steen.

Liever zoveel mogelijk kansen scheppen, is de keus van de zaaier

- en daarmee riskeren dat veel zaad verloren gaat.

Neen, aan de zaaier ligt het niet; aan het zaad ook niet.

Wat ervan terecht komt, hangt af van de bodem waarop het valt.

Die moet meewerken, het zaad alleen is machteloos.

En dat het mis kan gaan: daarover is de parabel heel duidelijk:

- Het zaad valt er soms helemaal naast: er blijkt geen ontvankelijkheid aanwezig

Er is geen bodem waarin het opgenomen kan worden.

- Het kan vallen op een dun laagje aan het oppervlak: het kan geen wortel schieten.

Er zijn dan momenten dat je echt geraakt bent,
momenten die je te denken geven: Waar ben ik mee bezig?
Maar de indrukken hechten zich niet. De diepgang ontbreekt:
de rust en de aandacht om ze te laten bezinken.
- Het slaat aan en kiemt goed, maar allerlei andere zaken dringen zich op.
Een echtpaar bijvoorbeeld kan zo opgeslokt worden door hun behuizing,
dat er steeds minder geïnvesteerd wordt in de kwaliteit van de relatie;
men komt niet toe aan aandacht, aan de simpele vraag: 'Hoe maak je het?'
Totdat op een kwade dag blijkt dat zij elkaar geen thuis meer bieden.

Maar áls het zaad goed terecht komt toont het een verbazende kiemkracht.
De opbrengst is een veelvoud: tot honderdmaal toe.
Kijk naar mensen en gemeenschappen waar de boodschap bijzonder gedijt:
- Lourdes, waar de scheidsmuren wegvallen tussen zieken en gezonden
en beiden hulpverleners worden van elkaar;
- De gemeenschap van trappisten in het Algerijnse moslimdorp Tibhirine, die vermoord werden
omdat zij de mensen daar niet in de steek wilde laten;
- Een levenspartner die optrekt met iemand die zwaar ziek is.
Hier komt iets van heiligheid aan de dag, iets waarvoor wie je eerbied voelt.
Dan krijgt de eerste lezing gelijk: Het woord van God is niet vruchteloos;
het woord van God doet wat het zegt.

Aan de kwaliteit van het zaad hoef je niet te twifelen.
Het vraagt wel tijd en aandacht: dat het op je in kan werken.
Het goede gaat bedachtzaam te werk en groeit in stilte;
terwijl het kwaad gauw geschied is en luid schreeuwt.
En daardoor laten wij onze aandacht afleiden van de kracht van het zaad.
Wat wij in de viering meekrijgen aan woorden en tekenen,
wat wij in ons leven ervaren aan belangrijke momenten:
dat heeft enorme groeikracht, als we het laten gedijen.

Dan kan het gebeuren dat er meer opgroeit dan we denken:
dat ons eigen huis, ons gezin, onze parochie
niet alleen voor ons een vitale plek wordt
maar ook zaigoed biedt aan anderen :
zaigoed van hoop tegenover toenemend cynisme
- 'Het is allemaal leeg en voos, valsheid en bedrog',
van omzien naar elkaar in een wereld van ieder voor zich
- zaigoed van leven tegen alles in wat leven dood maakt.

VOORBEDEN

Bidden wij tot God
die ons wil aanspreken
en groei teweeg brengen in ons leven:

Voor allen die verlangen naar inzicht,
en de weg zoeken naar bestendig geluk:
dat zij op het spoor mogen komen
van Gods verhaal met de mensen

Voor allen die in daadwerkelijke nabijheid
de boodschap van Gods nabijheid uitdragen:
om bemoediging in tijden dat het zwaar valt,
om tekenen dat zij zelf gedragen worden.

Voor alle bedienaren van Gods woord,
- predikanten, theologen, pastores -:
dat zij het aloude Woord vertalen naar het leven nu,
en ons de richting wijzen waar het te vinden is.

Voor dichters en denkers dichtbij het leven:
dat zij ons woorden aanreiken
die recht doen aan momenten van verwondering
waarop wij iets gewaar worden dat groter is dan wijzelf.

Vragen wij om openheid in ons eigen leven,
voor elk goed woord of gebaar dat ons raakt;
en dat wij de goede momenten niet vergeten
maar de kans geven om op ons in te werken.

Jozef Essing o.p.